

XVII. ÉVFOLYAM
1. SZÁM
2023. JANUÁR
MEGJELENIK
HAVONTA

Nagy-Küküllő

„Nyelvében él a nemzet.” – Gróf Széchenyi István

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS HAVILAP – INGYENES, MERT MEGFIZETHETETLEN

Medgyesen magyar szigetet jelent az iskola

Háromszáz éves a magyar nyelvű oktatás Medgyesen. Ma itt találjuk Szeben megye egyetlen önálló magyar iskoláját. Milyen az élet a közel száz diákkal működő Báthory István Általános Iskolában, és milyen jövőre készülődnek – erről kérdeztük Foszner-Korodi Ildikó igazgatót.

Novemberi keltezésű és háromszáz éves az a legrégebbi ismert írásos emlék, amely említést tesz a medgyesi magyar nyelvű iskoláról. Az egykor virágzó szász városban a magyar lakosság aránya ma már a tíz százalékot sem éri el, a szászok gyakorlatilag eltűntek a 20. század

nyolcvanas éveire. Lám Béla szülővárosa többször szolgált erdélyi országgyűlések helyszínéül a 16–17. században. Hajdan többtucatnyi céhhez büszkélkedhetett ez a jelentős bortermelő vidék. A gázkitermelés már az első világháború előtt a helyi ipar fellendüléséhez vezetett, ma a mintegy 50 ezres lakosságú Medgyes a romániai gázipar központja.

A medgyesi katolikus elemi iskolát 1722-ben alapították a településre egy évvel korábban visszatérő ferences szerzetesek. A cekesi templom visszaszolgáltatásáról kelt városi tanácsi oklevélben említik a zárda mellett működő iskolát, innen eredeztetni három évszázados történetét a medgyesi magyar oktatás. Az iskolában eleinte német és magyar, a 19. század közepétől csak magyar nyelvű oktatás zajlik. A századfordulón és a 20. század első felében további tantermekkel bővítik az épületet, hogy befogadhassák az addigra jelentősen meggyarapodott tanulókat. 1912-ben megnyílik az első magyar tannyelvű állami iskola a városban, de tiszavirág-életűnek bizonyul: az első világháború után megszüntetik, a tanítás a felekezeti (református és katolikus) iskolákban zajlik tovább. A második világháború utáni államosításkor a katolikus iskola önálló állami magyar iskola lett a hatvanas évekig, amikor a közeli román iskolához csatolják.

folytatás a 4. oldalon

Ajánld fel jövedelemadód 3,5%-át!

+
**TÁMOGASS
JÖVEDELEMADÓD
3,5%-VAL**
töltsd ki és juttasd el hozzánk

Bővebb információ:
www.medgyes.ro

A jelenlegi válságos időkben MOST van szükség közösségünk összefogására, azért, hogy együttesen támogassuk a Báthory István Általános Iskolát. Ezt mindannyian úgy tehetjük meg, hogy a 2022-es évi adónk 3,5%-át az iskola alapítványának adományozzuk.

A nyomtatható formanyomtatvány, valamint az online kitöltéshez vezető link a www.medgyes.ro oldalon található. Mindkét esetben kérjük az űrlapot visszajuttatni iskolánkba (személyesen vagy elektronikus úton a sc.bathory@gmail.com e-mail címre).

2. oldal
RMDSZ hírek
3. oldal
Magyar Kultúra Napja
4. oldal
A medgyesi magyar iskola
5. oldal
2023 a készségek európai éve
6. oldal
A Medgyesi MADISZ 2022-ben
7. oldal
A Medgyesi MADISZ 2022-ben
8. oldal
Medgyesi Konzultáció

A lap megjelenését támogatja:

C.I.Brătianu út 32 szám
Millennium-Ház
551003 Medgyes
Szeben megye
www.medgyes.ro

RMDSZ

Véglegesítette a fejlesztési minisztérium a turisztikai bicikliút-hálózatokra beérkezett pályázatok elbírálását

A fejlesztési szaktárca véglegesítette a megyei tanácsok által benyújtott, turisztikai bicikliút-hálózatokra beérkezett pályázatok elbírálását, és a pályázók által elért pontszámokat közzétette a minisztérium honlapján – jelentette be Cseke Attila fejlesztési szaktárcavezető.

Az RMDSZ által vezetett fejlesztési minisztérium több települést összekötő, legalább három megyét átszelő bicikliút-hálózatok megépítésére biztosít finanszírozást a helyreálítási alapból. Ezek alkalmasak lesznek kerékpáros kirándulásokra, így védjük a környezetet az autós forgalomtól, és bátorítjuk az egészséges életmódot- mutatott rá Cseke Attila.

A minisztérium 10 finanszírozási kérést kapott a megyei tanácsoktól, összesen 643 millió euró értékben, 6.556 kilométer bicikliút megépítésére. A szaktárca költségkerete 197,5 millió euró ebből 2.394 kilométer bicikliút épülhet, emellett pedig gáton, töltéseken is épülnek kerékpárutak. Így összesen 3.000 kilométer bicikliutat épít a fejlesztési minisztérium Romániában – mondta el Cseke Attila, majd hozzátette: a környezetvédelmi minisztérium által benyújtott hét pályázat elbírálására is, amelyek a gátak és töltések tetején épített bicikliutak létrehozását teszik lehetővé, hamarosan sor kerül.

A legtöbb pontszámot nyert pályázat alapján Maros megyében, Beszterce-Naszód megyében és Suceava megyében épülhet bicikliút-hálózat, a harmadik pályázat értelmében pedig Temes, Arad és Hunyad megyékben építene kerékpárutat a minisztérium.

Jóváhagyta az Európai Bizottság a regionális és országos programokat - a régiók olyan támogatásokhoz jutnak, amelyekre igazán szükségük van

A júliusban aláírt partnerségi megállapodás biztosítja Romániának, hogy a 2021-2027-es időszakban összesen 46 milliárd eurót hívhasson le uniós forrásokból. Ebből az összegből 8 regionális és 8 operatív program megvalósítását tervezik. Az Oktatás és Foglalkoztatási Program jóváhagyásával minden program pozitív elbírálást kapott az Európai Bizottságtól. A programok 2022 vége előtti jóváhagyásával sikerült elkerülni azt, hogy Románia 5,2 milliárd eurós veszítsen az uniós támogatásból.

A regionális programok a decentralizációt segítik elő, azzal, hogy a helyi önkormányzatokat bevonják a támogatási programok kidolgozásába, hisz ők azok, akik a legjobban ismerik a helyi igényeket, így a régiók olyan támogatásokhoz jutnak, amelyekre igazán szükségük van.

Az országos operatív programok a polgárok életminőségének javításához; a munkahelyteremtéshez; a modern infrastruktúra és a versenyképes vállalkozások kialakításához, az egészségügy színvonalának növeléséhez, a kiszolgáltatott emberek támogatásához és a szegénység elleni küzdelemhez járul hozzá.

Az Egészségügyi Program célja, hogy az összesen 5,8 milliárd eurós támogatással az egészségügyi rendszert fejlessze. Ennek köszönhetően új kórházakat, egészségügyi központokat, kórházi laboratóriumokat hoznak létre. Jelentősen javul majd a vidéki egészségügyi ellátás is, hiszen számos orvosi rendelőt építenek, illetve az iskolai rendelőket is jobban felszerelik.

Az 5,2 milliárd eurós keretösszegű Fenntartható Fejlesztési Programban az alacsony üvegházhatású gázkibocsátású gazdaságok támogatásával arra törekednek, hogy Románia 2050-re elérje a klímasemlegességet, és környezetbaráttá váljon.

A Közlekedési Program 9,6 milliárd eurós keretösszeggel jár és a romániai közlekedési infrastruktúra fejlesztését támogatja. A programon belül valósul meg majd a Ploiesti-Comarnic-Brassó autópálya, a Transilvania autópálya, a Pașcani-Suceava-Siret autópálya, új metró és villamosvonalak építése, illetve a vasútvonal felújítása is.

A Társadalmi Beilleszkedés Program 4,1 milliárd eurós keretösszeggel a kiszolgáltatott csoportokhoz tartozó emberek társadalmi befogadását segíti, illetve csökkenti a vidék és a város közötti életszínvonalbeli különbségeket. A program révén 300 ezer óvodás és diák részesül tanszer- és ruházati utalványban, további 415 378 kiszolgáltatott személy pedig jobb hozzáférést kap az egészségügyi, szociális és oktatási szolgáltatásokhoz.

A 4,3 milliárd eurós Oktatás és Foglalkoztatási Program keretében több mint 250 ezer felnőtt és 279 ezer fiatal vesz részt a munkaerőpiacra jutást segítő képzési programokban, de támogatásban részesülnek azok az intézmények is, ahol magas a lemorzsolódás kockázata, és több tízezer diák kap segítséget a továbbtanuláshoz.

Az Intelligens Növekedés, Digitalizálás és Pénzügyi Eszközök Program 2,2 milliárd eurós keretösszeggel segíti a kutatói munkahelyek számának növelését, a fiatal kutatók támogatását, valamint ösztönzi az üzleti szférát az innováció bevezetésére. További részletek a programokról elérhetőek a minisztérium oldalán.

Magyar Kultúra Napja

„A nemzeti hagyományok tisztelete nem csupán erkölcsi kötelesség, hanem megmaradásunk egyik legfontosabb éltető eleme. Különösképpen az az erdélyi magyarság számára; identitása megőrzése függ tőle.”- MÁRIÁS JÓZSEF

Mit jelent magyarnak lenni szorványban (Medgyesen)? – erre a kérdésre kellett válaszolniuk a medgyesi Báthory István Általános Iskola nyolcadik osztályos tanulóinak, így emlékezvén a MAGYAR KULTÚRA NAPJÁRA, január 22-én.

Szorványban élő magyarnak lenni igazi kihívás, ugyanis ennek megvannak a jó és a rossz oldalai is egyaránt.

Szerencsés helyzetben érzem magam, mert Medgyesen egy nagyon kedves magyar közösségben élek. Olyan emberek keresztezik minden napomat, akik elfogadtak olyannak, amilyen vagyok, köztük számos román ismerős is. Úgy érzem szabadon beszélhetek magyarul bárhol. Ha magyarul beszélek a román barátaim vagy szomszédaim közelében, legtöbb esetben kíváncsian néznek rám, sokszor érdeklődnek egy-egy szó vagy kifejezés kapcsán. Ilyenkor mindig büszkén fordítok nekik, kijavítom a kiejtésüket. Úgy érzem magam mind egy szuperhős, akinek egy különleges tehetsége van: magyarul beszélek! Az edzéseken „unguru”-nak szólítanak. Lehet egyesek sértésként venne az illet, de én nem, nem úgy érzem. A hanglejtésük barátságos... és elvégre, igazuk van, félig az vagyok: magyar. Erre csak büszke lehet az ember. Más vagyok mint a többi sok, és minden ami ritka az értékes.

Szorványban élni magyarként viszont hátrányokkal is jár. Városunkban kevés az olyan hely és az olyan rendezvény ahol a magyar fiatalok egybegyűlhetnek. Úgy érzem, hogy mi magyarságunkért sokkal többet teszünk, mint az olyanok akik tömbmagyar területeken élnek: meg kell küzdenünk iskolánkért, osztályunkért. De talán éppen ettől vagyunk mi masoknál értékesebbek, mert nem hagyjuk kihalni azt, ami a miénk

(Pocan Dávid, VIII.osztályos tanuló)

Magyar vagyok, nem tagadom !

Mit is jelent számomra erdélyi, pontosabban medgyesi magyarnak lenni?

Igazából nem sokat és ugyanakkor mindent: jelenti a magyar a gyökereimet, az otthonomat azt, hogy itt nőttem fel, itt tanultam meg magyarul beszélni, írni, olvasni, szeretni, egyszóval az életemet. Azt is tudom, hogy hamarosan innen fogok tovább menni, de az is világos számomra, hogy soha nem fogom letagadni gyökereimet, soha nem fogom letagadni magyarságomat.

Büszke vagyok nagyszüleimre, szüleimre, hogy magyar iskolában tanultak és, hogy fontos számukra az, hogy én is magyar nyelven tanulhassak, hogy megismerkedjek a magyar kultúrával, az őseim történelmével, a magyar irodalom nagyjaival.

A magyarság szorványban jelenthet összetartozást is egyben. Hiszen a magyarságunk fennmaradásáért való küzdelemben közösségünk minden tagja részt vesz.

Büszke vagyok az anyanyelvemre. Tudom, hogy a világ egyik legbonyolultabb nyelvét beszélem. Nem sokan tudják kimondani/ leírni azt, hogy megszejteleníthetlenségességükéért (44 betű).

Magyar vagyok, mert Isten engem annak teremtett

és ezen senki sem változtathat. Én ezt büszkén viselem és remélem, hogy képesek leszek én is arra, hogy továbbadjam utódaimnak, azt amit őseink rám hagytak.

„A magyarság nem kalapdíz, hanem a szíve mélyében viseli a magyar, mint tenger csigája a gyöngyét. A magyarságunk érzése mélyen bent ég bennünk, hogy szinte magunk sem tudunk róla, mint a tűzhányó hegyek, amelyek hideg kőhegyek, de egyszer megmordulnak.” – Gárdonyi Géza

(Vajda Szilvia, VIII.osztályos tanuló)

Engem büszkeséggel tölt el a gondolat, hogy magyar vagyok, főleg szorványban. Más szemmel néznek ránk úgy a románok, mint az anyaföldön élő magyarok. Én ezt nem tekintem feltétlenül rossz dolgnak.

Örvendek, hogy szorványban élek, és hogy ez a társaság vesz körül, nem csak azért, mert megszoktam, hanem mert érdekesnek tűnik ilyen helyen lakni, ahol mellettem románok, vagy akár szászok is élnek. Ettől válnak változatosabbá és színebbé mindennapjaink. Úgy érzem ettől gazdagabb vagyok, többet tudok más nemzetek szokásairól, hagyományairól. Ezért ha lehetőségem lenne, akkor sem változtatnák meg semmit. Szerintem egy szép kis közösség vagyunk mi itt, csak kár, hogy fogyunk, és egyre kevesebben leszünk. Ezt a csökkenést úgy lehetne megszüntetni, ha például „nem költöznénk ki” nagyobb városokba és ha gyerekeinket megtanítanának magyarul beszélni.

Bár csábítónak hangzik a "csupa magyar élet", én itt akarok élni, mert ezt a helyet tekintem az otthonomnak.

(Catalan Stefánia – VIII.osztályos tanuló)

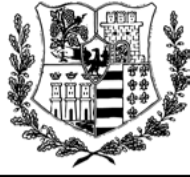
Magyarországi támogatás iskoláinknak

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával a Pro Schola Mediensis Egyesületnek az elmúlt tanévben is sikerült ingyenes ingázást biztosítani mindazoknak a Medgyes környékén élő diákoknak, akik tanulmányaikat anyanyelvükön folytatják a medgyesi Báthory István Általános Iskolában.

Ugyancsak a BGA támogatásának köszönhetően a tanévzáró ünnepélyen iskolánk diákjai jutalomkönyveket vehettek át. Egyesületünk további könyvek vásárlásával bővítette a Báthory István Általános Iskola könyvtárát. Jól felszerelt, korszerűsített iskolakönyvtárunk így már számos könyvet, folyóiratot, lexikont, ismerethordozó forrást bocsáthat a diákok, nevelők számára, melyek segítik és gazdagítják úgy a tanórákat, mint az iskolán kívüli tevékenységeket is.

Ezúton is köszönjük a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-nek a támogatást!

folytatás az első oldalról

A magyar tagozat a rendszerváltást követően, 1990 januárjában vált ismét külön, és 1998-ban felvette Báthory István nevét. Az akkori 350-es diáklétszám mára száz alá csökkent, bár Medgyes 30 kilométeres körzetéből (Berethalom, Erzsébetváros, Kiskapus, Mihályfalva, Nagye-

kemező, Somogyom stb.) is ide járnak iskolába a magyar gyermekek. A csökkenő diáklétszám és a tanárhiány jelentette sokféle kihívás közepette a maroknyi tanár csapat mégis képes kiváló eredményeket elérni: idén például minden nyolcadikos 6-osnál jobb átlagot ért el a szakaszjáró vizsgán, a vizsgázók átlaga pedig 8-as lett, mindez nagyvárosi iskolákban is elismerésre méltó teljesítmény lenne. 2010-ben a régi helyén új iskola épült, a tucatnyi tanterem mindegyike okostáblával, lappal, vetítővel felszerelt, hangulatos új bútorzattal berendezett.

„Iskolánk, több más medgyesi iskolával együtt pályázatot nyújtott be a minisztérium által meghirdetett programban, az épület felújítását kérve. Szerencsére a Báthory István Általános Iskola pályázatát nyertesnek ítélték. Amikor a szakértők terepre érkeztek, és felmérték az épület állapotát, megállapították, hogy azt már nem lehet felújítani, csak lebontani és teljesen újraépíteni. Így aztán 2007-ben elkezdődtek a munkálatok. Három évig a medgyesi polgármesteri hivatal más épületet biztosított számunkra a régi kaszárnya helyén, ott zajlott a tanítás mindaddig, míg 2010-re a teljesen új épület elkészült” – idézte fel Foszner-Korodi Ildikó iskolaigazgató.

A medgyesi iskola két laboratóriummal – informatika és természettudományi – is rendelkezik. Amikor 2007-ben az új épületet tervezték, a tornaterem sajnos kimaradt, így az új iskola 2010. októberi átadását követően a diákok kedvező időjárásban az udvaron, rossz idő esetén az osztályteremben tartották a sportórákat. 2018-ban azonban ez a helyzet is jó irányba változott, ugyanis a helyi önkormányzat támogatásával a régi épületből megmaradt kis részt is lebontották, és helyére tornaterem épült.

Csökken a gyermeklétszám

Az általánosan érvényes csökkenő gyermeklétszám Medgyesen is gondot jelent, a helyzetet itt fokozzák a szóróványlét velejárói is. „A 2022–2023-as tanévet 92 diákkal kezdtük. Sajnos a tanulók létszáma évről évre csökken, és mivel ország-szerte csökken a gyereklétszám, ritka a 3-4 gyerekes család, így a következő években is csökkenésre számíthatunk. Mivel Medgyesen működik Széchenyi megye egyetlen önálló magyar iskolája, így a környező falvakból is ide járnak a magyar gyerekek. Őket a Pro Schola Mediensis Alapítvány mikrobuszaival ingáztatjuk ingyen és bérmentesen, de már a falvakban is egyre kevesebb a gyerek” – részletezi kérdésünkre az igazgató.

Igyekeznek különféle kedvezményeket biztosítani annak érdekében, hogy a szülők a medgyesi magyar iskolát (és a legjobb jövőt) válasszák gyermekük számára – ezzel hozzájárulva a közösség, a magyar nyelv és kultúra megmaradásához. A Rákóczi Szövetség az iskola legkisebb – előkészítő osztályos – diákjait teljesen felszerelt iskolatáskával ajándékozza meg tanévkezdéskor. Előnyös az is, hogy a diákokat ingyenesen ingáztatják a környező falvakból, s bár ez plusz-időráfordítást jelent az ingázó tanulók számára, megkönnyíti az iskolaválasztást a szülők számára, akik főleg a kisebb gyermekek esetében nem választanának bentlakásos megoldást, amennyiben csak ezzel az áldozattal tanulhatna gyermekük magyarul, inkább lemondanának az anyanyelvi oktatásról.

Bár a fenntartással kapcsolatos aggodalmakat kelthet, a kisebb gyermeklétszám az iskolákban sok előnnyel is járhat. A medgyesi iskolában egy-egy osztály tanulóinak létszáma 7–12 között alakul, ami a nagykönyv szerint ideális. Egy alaposan felkészült, izig-vérig tanítónak/tanárnak így jóval több ideje juthat odafigyelni a diákok egyéni szükségleteire, több eséllyel valósulhat meg az áhított differenciált oktatás, felzárkóztatás, tehetséggondozás. „Iskolánkban van néhány nagyon kis létszámú osztály. Ennek köszönhetően nagyon jól meg lehet ismerni a gyermekeket, mindenik gondjára-bajára jut elég idő, lehet velük differenciáltan foglalkozni, viszont ott vannak a hátrányai is: például nincs meg a versenyszellem, nem lehet olyan módszereket alkalmazni, amelyek több főt igényelnek, egy egyszerű játékot sem lehet lejátszani, folyton variálni kell a játékszabályokat”, magyarázta az igazgató.

Foszner-Korodi Ildikó hozzátette: „Annak, hogy kis iskola vagyunk, szintén megvannak az előnyei és hátrányai. Úgy működünk, mint egy nagyobb család, minden tanár ismer minden

gyermeket, annak problémáit, külön oda tudunk figyelni rájuk, ismerjük a szüleiket, hiszen ők is ide jártak iskolába évekkal ezelőtt. A kis létszám hátránya a pénzügyekben mutatkozik meg, ugyanis a pénzeket gyereklétszám szerint osztják. Van viszont néhány őrzőangyalunk, akik mindig kisegítenek a bajból."

„Bizonyos tantárgyakból bedolgozóink vannak, például a zeneórákat a katolikus kántornő tartja. Medgyesen ritkán működik az, hogy több iskolában tanítanak a tanárok, ugyanis csak ez az egy magyar iskola van. Jelenleg minden tanár helybeli, vagy legalább Medgyes körzetében lakik, a gond akkor jelentkezik, amikor valamelyik kolléga nyugdíjba vonul, mert itt helyben nincs utánpótlás. Így volt ez a matematikatanárral is, és még lesz folytatása sajnos. Ezért most megkezdjük az iskola támogatóival a beszélgetést annak lehetőségéről, hogy távolabbról érkező tanároknak lakást biztosítsunk”, árulta el a pedagógus.

Nyaranta több tábor is zajlik, olyanok, amelyeket a szülők anyagilag meg is engedhetnek gyermekeiknek. „Van néhány tanulónk, aki 4-5 táborba is eljutott, este mosták a ruhákat, éjjel szárították, reggel indultak tovább. A hagyományá vált úszótáboron kívül még mindig működik a magyarországi Rákóczi-tábor, s ezek mellett minden történelmi egyház rendez tábort a nyár folyamán. A gyerekek imádják ezeket, nagyon jó csoportösszerázó hatásuk van, és alig várják már a következőket. Igazából a táborok is olyan oázisok, ahol mindenki mindenkivel magyarul beszél” – tájékoztatott az iskolavezető.

Az úszótábort európai program részeként szervezi nyaranta a Medgyesi MADISZ, itt többtucatnyi fiatal vesz részt Szeben megye magyarlakta településeiről Nagyszombatól Medgyesen és Balázstelkén át Erzsébetvárosig. A tábor egyik nyíltan vállalt célja az, hogy a fiatalok egy hétig magyar környezetben szocializálódjanak, gyakorolják és használják a magyar nyelvet, ami főleg azon fiatalok számára fontos, akiknek a hétköznapokban kevés vagy minimális lehetőségük van magyarságuk megélésére. A szállás, étkezés, úszástanulás mellett a fiatalokat különféle oktatási, szabadidős és sportprogramokkal foglalkoztatják.

Foszner-Korodi Ildikót az iskolával kapcsolatos tervekről is kérdeztük. „Az iskola utat teremt a család és a világ között, olyan átjárást biztosít, amit senki más nem adhat. És ha ez az átjárás olyan, amelyben a gyerek megőrizheti anyanyelvét és identitását, és közben kapcsolódik más nyelvekhez és kultúrákhoz, az a gyerek sokkal stabilabban fog állni, mint aki csak egy lábon áll, vagy akiről lehasítják az anyanyelvét. Visszatekintve a 300 évre, rájövünk, hogy az igazán nehéz és meghatározó pillanatokban az iskola volt az, amely mindezt tudta nyújtani. Amikor minden megváltozott, az iskola jelentett egy bizonyos folytonosságot. A cél a következő 100 évre megőrizni azokat a szigeteket, ahol tudunk magyarul beszélni, mert ezzel olyan pluszszínfoltot hozunk a város közösségébe és életébe, amely az egész közösséget gazdagítja. Egyik ilyen sziget pedig legyen az iskola, hogy gyerekeink és unokáink is ide jár hassanak.”

- a Maszol.ro portálról

2023 a készségek európai éve

Az Európai Unió idénre a készségek európai évét hirdette meg és ez a téma itthon, Erdélyben is kiemelten fontos, hiszen csak piacképes készségek birtokában lehetünk sikeresek a változó munkaerőpiacon – hangsúlyozta Winkler Gyula EP-képviselő (RMDSZ, EPP), aki pénteken Szovátnán részt vett a Kárpát-medencei oktatásszakértők találkozóján. Az eseményt a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége szervezte a Teleki Oktatási Központban.

„Igen fontos az európai tematikus év itthon, Erdélyben is, hiszen csak a megfelelő, piacképes készségek birtokában lehetünk sikeresek a gyorsan változó munkaerőpiacon. Ez a kihívás kortól független, emiatt erőteljesebben kell itthon is szorgalmazni az egész életen át tartó tanulást. Idén a romániai népszámlálás részletes adatai is nyilvánosságra kerülnek, fontos támpontot nyújtva a megfelelő képzési programok, stratégiák kialakításában. Európában a munkáltatók 75 százaléka nem talál megfelelő készségekkel rendelkező munkavállalókat, emiatt a készségek európai éve során szorosabb együttműködését szorgalmazunk az oktatási intézmények, a vállalkozói szféra és a közsféra között. Három fontos cselekvési irányt határoztunk meg: több lehetőséget és több finanszírozást kell biztosítani a képzésekre, a tovább, illetve átképzésekre, a készségeket a munkaerőpiaci igényekhez kell igazítani, valamint össze kell hangolni az egyéni törekvéseket és készségeket a munkaerőpiaci szükségletekkel” – fejtette ki Winkler Gyula, aki beszélt az Európai Parlament CULT - kultúra, oktatás, ifjúság és sport szakbizottságában végzett munkájáról is.

„Sikerült a 2021-2027 tervezési időszakra megduplázni az Erasmus+ program finanszírozását, ez új lehetőségeket nyit meg a pedagógustársadalom számára itthon, Erdélyben is. Fontos az anyanyelvű, a kisebbségi oktatás színvonalának, teljesítményének következetes javítása, ebben tudnak az uniós programok is segíteni. Támogatom az OktOpus projekt kiterjesztését mindegyik Kárpát-medencei magyar nemzetrészre, hiszen minden hasonló, határon átnyúló projekt újabb lépés a Kárpát-medencei magyar oktatási tér kialakításában. A készségek európai éve keretében is lehet és érdemes folytatni, kibővíteni a projektet” – tette hozzá a képviselő, aki szerint igen aktuális és szükséges képzési program, melyet a magyarországi Innovatív Pedagógiai Műhely valósít meg európai uniós Erasmus+ finanszírozással, erdélyi és vajdasági partnerekkel.

Az Erasmus+ KA2 Program finanszírozásával létrejött OktOpus program célja a határon túli magyar pedagógusok szakértői adatbázisának létrehozása, szakértői kompetenciák fejlesztése, a kisebbségi magyar oktatás fejlődése és a többségi társadalommal, annak oktatási intézményrendszerével történő együttműködés elősegítése. A projekt keretében ötven erdélyi és huszonöt vajdasági pedagógus képzésére lesz lehetőség. A Kárpát-medencei Oktatásszakértői Adatbázisba szakértőként, egyéni portfólió alapján, a helyi partnerszervezetek (Erdélyben a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége, Vajdaságban az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete) jóváhagyásával kerülnek be a pedagógusok, akik kereshetővé válnak a különböző szakterületek, földrajzi elhelyezkedés, munkatapasztalat alapján.

A Medgyesi MADISZ 2022-ben

2022 az előző két évhez képest felszusszanást jelentett mindannyiunk számára. Végre lehetőségünk volt személyesen találkozni, szervezni, megélni projektjeinket.

Az évet számlálással, azaz népszámlálással, regisztrációban való segítségnyújtással kezdtük. Önkénteseinkkel úgy a magyarországi választásokba, mint a romániai népszámlálási folyamatokba besegítettünk.

A népszerűsítési folyamatok mellett, Szeben megye egyetlen önálló magyar iskolája, a Báthory István Általános Iskola, beiskolázási kampányában is kivettünk a részünket. Szórványban, ahol sokszor más nyelven zajlanak a családok minden-

napijai, kiemelten fontos, hogy a magyar gyermekek magyarul tanuljanak. Így sajátíthatják el anyanyelvüket, így tanulhatnak könnyebben és magabiztosabban. A magyar iskoláink a szórványban is versenyképesek, magas szintű oktatást és támogató közösséget biztosítanak a diákok számára. Ez az etnikailag vegyes családoknak is jó lehetőség, hiszen a diákok ugyanazt a tudást szerezhetik meg, viszont sokszor jobb körülmények között tanulhatnak a magyar oktatási intézményekben.

Az év elején kirobbanó orosz-ukrán háború mindannyiunkat lesújtott, úgy éreztük, valahogy segítenünk kell, így a háború menekültjeinek gyűjtést szerveztünk, majd az összegyűlt adományokat eljuttattuk hozzájuk. A gyűjtés során tartós élelmiszereket, felfújható matracokat, ágyneműket, gyertyákat, önfeltöltős lámpákat sikerült összegyűjtenünk a rászorulóknak.

Márciusban a Magyar Ifjúsági Értekezlettel és a Salvatore Egyesülettel közösen szerveztük meg Medgyesén a Stain' Alive elnevezésű elsősegélynyújtó képzést. A gyorstalpaló alatt bemutatásra kerültek a legalapvetőbb életmentési technikák.

Március végén filmvetítést szerveztünk, amelyen az Elk*rtuk című 2021-ben bemutatott magyar politikai krimi-film-dráma került a vászonra. A film témája Gyurcsány Ferenc egykori miniszterelnök nagy vihart kavaró, őszödi beszédének kiszivárgása és annak következményei.

A magyarországi parlamenti választások Szeben megyei levélszavazatait eljuttattuk a kolozsvári Főkonzulátusra. Ezúton is köszönjük a Szeben megyei magyarok bizalmát!

'22-ben is sikerült megszervezni a Hosszabbított Programot a medgyesi Báthory István Általános Iskola alsó tagozatos diákjai számára. A program több éve működik Medgyesén, amely során napi szinten biztosítunk meleg ebédet és foglalkoztatást a kisdíjakoknak. Ezáltal is segítve a szülőknek, akik nem tudják megoldani 12 és 16 óra között a gyermek felügyeletét. A foglalkoztatáson segítséget nyújtunk a házi feladatok megoldásában is, így a gyerekeknek több szabadidejük marad a délután további részében. A program azért is fontos a diákok számára, mert egy barátságos környezet még inkább lehetőséget ad a szociális kompetenciák fejlesztésére.

Tizenegyedik alkalommal szervezte meg a Medgyesi

MADISZ, a Kisebbségek Európája projekt keretén belül, az Úszótábort. Idén a Kovászna megyei Debreczi Panzió kempingjében került sor a tábor lebonyolítására, ahol hetven, 10-18 éves, Szeben megyei fiatal vehetett részt.

Az egy hetes úszásoktatás és az ezt kísérő program-sorozat számos meglepetést tartogatott az idejű táborozók számára. Úszás, csapatépítő játékok, táncház, elsősegélynyújtás vízbefulladás esetén, akadálypálya, szekerezés, ninjapálya, kirándulás, filmvetítés, táborújs és buli... röviden összegezve a tábor csúcspontjait. Nem maradtak el a sporttevékenységek sem, mint pl. a méta, a frizbi és a foci.

2022-ben XIX. alkalommal került megszervezésre a Vándorcizma Néptáncfesztivál. A fesztivál a hagyományos felvonulással kezdődött, a Millennium-Háztól a medgyesi Polgármester Hivatal előtti térig, onnan pedig mindenki felköltözött a Greweln Parkban, ahol folytatódott az esemény.

A fesztiválon a néptánc mellett, a gulyásfőzés is nagy szerepet játszott. Idén hét csapat jelentkezett a gulyásfőző versenyre, ahol megmutathatták főzési tudásukat. A csapatokat három séf értékelte ki, akik mindenik gulyást megkóstolva döntötték el, hogy melyik lesz a nyertes.

A nap folyamán a gyerekek sem unatkoztak, mivel a Boglárka Hagyományörző Kulturális Egyesület fa-körhintával és népi játékokkal szórakoztatta őket, de az arcfestés is sikeres volt a gyerekek körében. A néptánc előadások lejártaival a figyelem központjában a jurta és az íjászat került, ahol egy rövid bemutatót láthattak az érdeklődők a Losonczy István Hagyományörző és Sportegyesület előadásában. A fesztiválon egész napos kézműves vásár állt az érdeklődők rendelkezésére, ahol különböző kézzel készített termékeket lehetett vásárolni.

Az év utolsó időszakában önkénteseink elkezdtek a medgyesi konzultációt, amely során felkeresték a medgyesi családokat, hogy egy rövid (1-2 perces) kérdőív segítségével megtudják a medgyesiek véleményét a helyi problémákról, magyarságról.

2022. október 14-23. között került megrendezésre a XXIV. Szeben Megyei Magyar Napok, megyénk legnagyobb magyar rendezvénysorozata. Tíz napon keresztül változatos, minden igénynek megfelelő programokkal igyekeztünk színesebbé varázsolni magyar szóránközösségünk életét. Kiállítások, régizene koncert, megemlékezés és ünneplés, szüreti-kosaras bálók, néptánc- és gyerekelőadások, barkácsolás, magyar est, rockmusical, ezek voltak az eseménysorozat fénypontjai.

„Szervezőkként elmondhatjuk, hogy az idej magyar napok 10 napos kitartó munkát, kisebb-nagyobb problémák megoldását és rengeteg pozitív meglepetést jelentett számunkra. A visszajelzések alapján az eddigi, talán legsikeresebb rendezvénysorozat áll mögöttünk és mi magunk is úgy ítéljük meg, korábban sosem volt ennyire nyitott, aktív és nagyszámú közönsége a programoknak.” Balázs Botond főszervező.

Összességében nagy sikerként könyvelhetjük el az idej magyar napokat és úgy érezzük, arról szóltak, amiről szólniuk kellett: a felhőtlen szórakozásról és a sokszínű magyar kultúránk méltó megünnepléséről.

Kiemelt eseményként említjük Szeben megye egyetlen önálló magyar iskolájának 300 éves fennállásának ünnepélyét, amelynek előkészületeiben és utómunkálataiban is orosz-lánrészt vállaltunk önkénteseinkkel. A 300 éves ünnepély a közösség, pedagógusok, diákok, önkéntesek, civil szervezetek, történelmi egyházak és nem utolsó sorban a helyi és megyei RMDSZ segítségével valósult meg. Felemelő eseményen vehettek részt mindazok, akik jelen voltak az ünnepélyen, amelyet interaktív programjainak köszönhetően, sikeres eseményként könyvelünk el.

Az év végére, decemberre Mikulás-várást szerveztünk a Millennium-Házban, ahol a jelenlévőket, közös kézműves tevékenység közben, meglátogatta a Mikulás. Versek, énekek és boldog gyerekek fogadták a Mikulás érkezését, aki minden gyereknek ajándékot is hozott. A Mikulás ellátogatott a medgyesi magyar óvodás csoportokhoz is.

Az év folyamán sikerült működtetnünk a város és környékének egyetlen magyar nyelvű honlapját és havilapját. A medgyes.ro honlap olyan fontos kommunikációs eszköz, amelyet a világ bármely pontján élő magyar meg tud látogatni, de ugyanakkor az itt élők is tájékozódni tudnak Medgyes és környéke magyar vonatkozású híreiről.

A Nagy-Küküllő kulturális és közéleti havilapot sikerült színes A4-es kiadásban nyomtatni a 2022-es év folyamán. Igaz, csökkentett példányszámban, a járványügyi helyzet miatt, viszont sikerült havi rendszerességgel kiadni, friss híreket, hirdetéseket, beszámolókat,

interjúkat tartalmazva. A visszajelzések alapján nagyon sok családban várják a kiadványt.

Fontos kiemelni azt is, hogy a fentiek nem jöhettek volna létre, nem valósulhattak volna meg önkénteseink önzetlen munkája, segítségével, valamint azon támogatóink nélkül, akik projektjeink, rendezvényeink megvalósításában az anyagi háttérrel biztosították.

Köszönjük mindenkinek a bizalmat, együttműködést, támogatást, segítséget!

Balázs Botond

Támogatók - Partnerek

HERA industrial
www.heraindustrial.ro

RO - 551041 Mediaș Aurel Vlaicu str. 104
Tel./Fax: 0269-842069
Mobil: 0740-063.748, 0752-294.637

audio expert
www.audioexpert.ro

Sună bine!
www.audioexpert.ro

audiologie
protezare auditivă
service aparate auditive
consultații ORL, logopedie

RO - 551026, Mediaș
Str. I. Ghe. Duca, nr. 32, et. 1
Telefon/Fax: 0269-834.422
Mobil: 0740-063.748
E-mail: info@audioexpert.ro

Medgyes.ro
A város és környékének honlapja

**NAGYSZEBEN
ÉS VIDÉKE**
KÖZÉLETI KULTURÁLIS LAP
Megjelenését támogatja a COMMUNITAS Alapítvány
Alapítva 1902-ben, Nagyszébenben

BRUTÁRIA **Eldi** PÉKSÉG

www.eldi.ro

MEDGYESI KONZULTÁCIÓ

www.medgyes.ro

Fontos a véleménye, ossza meg velünk!

A következő időszakban önkénteseink fel fogják keresni a medgyesi családokat, rövid (1-2 perces) kérdőív segítségével szeretnénk megtudni minél több medgyesi véleményét helyi problémákról, magyarságról. Ezért kérjük fogadják önkénteseinket és válaszaikkal járuljanak hozzá a medgyesi konzultációhoz.

Köszönjük

A SZERKESZTŐSÉG

Nagy-Küküllő

Felelős szerkesztő:
Balázs Botond

Főmunkatársak:

Balázs Noémi, Palea Kinga,
Kémeri Attila, Lukács Gyöngyi,
Fazekas Attila, Oltean Ildikó,
Catalan Takács-Kis Róbert, Huber
Imre

Technikai szerkesztés:
Balázs Botond

Korrektúra:
Töttösi Gergő

Lap-arculat imázs:
Bukur Tamás

Megjelenik havonta a
Medgyesi MADISZ gondozásában.

A lap elektronikus formában is olvasható a www.medgyes.ro honlapon.

Postacím:

Szeben megye, Medgyes, I.C. Brătianu út, 32-es szám, i.sz. 551003

E-mail:

madisz@medgyes.ro

Nyomdai kivitelezés:

S.C.Contrast Publicitate S.R.L.

ISSN - 2277 0115

Példányszám: 500, Tiraj: 500